

POSTANOWIENIE

Dnia 2 grudnia 2025 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Małgorzata Gierszon

na posiedzeniu w trybie art. 535 § 3 k.p.k.

po rozpoznaniu w Izbie Karnej w dniu 2 grudnia 2025 r.,

sprawy **J.Ż. i innych**

oskarżonych z art. 212 § 2 k.k.

z powodu kasacji wniesionej przez pełnomocnika Marszałka Województwa [...],

od wyroku Sądu Okręgowego w Zielonej Górze

z dnia 10 kwietnia 2025 r., VII Ka 904/24,

uchylającego wyrok Sądu Rejonowego w Zielonej Górze

z dnia 29 maja 2024 r., II K 560/22,

p o s t a n o w i ł

1. na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. pozostawić kasację bez rozpoznania;

2. na podstawie art. 637 § 1 k.p.k. w zw. z art. 636 § 1 k.p.k. w zw. z § 2 tego przepisu w zw. z art. 518 k.p.k. obciążyć Marszałka Województwa [...] kosztami postępowania kasacyjnego.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Zielonej Górze wyrokiem z dnia 10 kwietnia 2025 r., w sprawie VII Ka 904/24, uchylił zaskarżony wyrok Sądu Rejonowego w Zielonej Górze z dnia 29 maja 2024 r., w sprawie II K 560/22 i na podstawie art. 17 § 1 pkt 9

k.p.k. i umorzył postępowanie karne przeciwko J.Ż., R.B. oraz M.K. o przestępstwo z art. 212 § 2 k.k.

Jako przyczynę takiej decyzji Sąd II instancji podał brak skargi uprawnionego oskarżyciela. Jako oskarżyciel prywatny wystąpił bowiem w sprawie Marszałek Województwa [...], w sytuacji, gdy zarzucane czyny nie dotyczą urzędu Marszałka Województwa [...], a E.P., która pełniła tę funkcję w czasie ich popełnienia.

Ten wyrok został zaskarżony kasacją przez pełnomocnika oskarżycielka prywatnego w całości na niekorzyść oskarżonych. Skarżący zarzucił temu orzeczeniu m.in.

1. rażącą obrazę przepisów postępowania, mających wpływ na treść zaskarżonego wyroku, tj.:
 1. art. 439 § 1 pkt 9 k.p.k. w zw. z art. 17 § 1 pkt 9 k.p.k. polegającą na uznaniu, że Sąd Rejonowy wydał wyrok uniewinniający, mimo iż postępowanie przed sądem I instancji zostało zainicjowane aktem oskarżenia wniesionym przez nieuprawnionego oskarżyciela.
 2. art. 49 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 51 § 1 k.p.k. w zw. z art. 59 k.p.k. polegające na przyjęciu że pokrzywdzonym na skutek przestępczych zachowań oskarżonych może być tylko i wyłącznie „instytucja” Urząd Marszałka Województwa [...] bądź tylko i wyłącznie „osoba” E.P., przy jednoczesnym mylnym uznaniu, że pomówienia dotyczyły tylko i wyłącznie „osoby” E.P. - podczas gdy - łańcuch naruszonych przez oskarżonych dóbr zawiera dwa ogniwa; swoim zachowaniem oskarżeni naruszyli dobra „osoby” piastuna organu jak i „instytucji” samego organu; - na gruncie niniejszej sprawy artykuły prasowe były skierowane na działania Marszałka Województwa - kierownika Urzędu, reprezentanta Województwa, przewodniczącego organu Zarządu Województwa, a nie E.P. jako osoby prywatnej.
 3. art. 433 § 2 k.p.k. w zw. z art. 457 § 3 k.p.k. polegające na zaniechaniu przeprowadzenia wszechstronnej kontroli odwoławczej oraz na nienależytym ustosunkowaniu się w uzasadnieniu orzeczenia do zarzutów i wniosków

podniesionych w środku odwoławczym - na skutek uznania zaistnienia bezwzględnej podstawy odwoławczej;

1. rażącą obrazę przepisów prawa materialnego, tj.
1. art. 212 § 1 k.k. poprzez jego błędną wykładnię skutkującą przyjęciem, że pokrzywdzonym, a dalej oskarżycielem prywatnym może być albo „instytucja” albo „osoba” (alternatywna rozłączna) - podczas gdy - możliwe jest naruszenie jednym zachowaniem dóbr wielu pokrzywdzonych, a oskarżeni swoim zachowaniem działali w celu poniżenia w oczach opinii publicznej instytucji Urzędu Marszałka Województwa [...] oraz jednocześnie podważenia zaufania niezbędnego do wykonywania piastowanej wówczas funkcji przez E.P.

W związku z tymi zarzutami, skarżący wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz uchylonego nim wyroku Sądu I instancji i przekazanie sprawy Sądowi I instancji do ponownego rozpoznania.

W odpowiedzi na kasację obrońca oskarżonych wniósł o jej oddalenie, ewentualnie o uchylenie wyroku sądu odwoławczego i przekazanie mu sprawy do ponownego rozpoznania.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja została na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 1 k.k. pozostawiona bez rozpoznania jako wniesiona przez nieuprawniony podmiot.

Kasacja może być bowiem wniesiona przez stronę procesu. Tymczasem w badanej sprawie kasację wniósł jako oskarżyciel prywatny Marszałek Województwa [...], pomimo tego, że sformułowane w prywatnym akcie oskarżenia zarzuty dotyczyły pomówienia E.P., a nie Urzędu Marszałka Województwa [...]. Wprawdzie w czasie popełnienia zarzucanych oskarżonym czynów E.P. pełniła funkcję Marszałka Województwa [...], to sformułowane zarzuty odnoszą się do pomówienia jej jako osoby fizycznej. Sąd Najwyższy opowiada się w tym przedmiocie za stanowiskiem zajęтым przez Sądy I i II instancji i podziela sformułowaną w uzasadnieniach wyroków obu Sądów – tym przedmiocie - argumentację.

Wskazywane w publikacjach prasowych zarzuty mogłyby być badane jako poniżające E.P. w opinii publicznej i narażające ją na utratę zaufania potrzebnego do zajmowanego przez nią stanowiska, ale nie dotyczyły samego Urzędu.

W konsekwencji, skoro pokrzywdzonym zarzucanymi czynami nie był Urząd Marszałka Województwa, a osoba fizyczna piastująca w czasie popełnienia zarzucanych czynów ten urząd, to prywatny akt oskarżenia powinien zostać wniesiony przez E.P. w ciągu roku od dnia, w którym jako pokrzywdzona dowiedziała się o osobie sprawcy przestępstwa (art. 101 § 2 k.k.). Marszałek Województwa [...] nie tylko nie był uprawniony do wniesienia prywatnego aktu oskarżenia, ale jako podmiot nie będący stroną postępowania nie jest też uprawniony do wniesienia kasacji w niniejszej sprawie.

Fakt, że kasacja została przyjęta przez prezesa sądu odwoławczego, zamiast podjęcia na podstawie art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k. decyzji o odmowie jej przyjęcia jako wniesionej przez osobę nieuprawnioną, nie stoi na przeszkodzie stwierdzeniu takiej wadliwości kasacji przez Sąd Najwyższy i pozostawieniu jej bez rozpoznania na podstawie art. 531 § 1 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 429 § 1 k.p.k.

Mając powyższe na uwadze Sąd Najwyższy orzekł jak w postanowieniu.

[wb]

[a.ł]